

Hodně opožděně: Ruská armáda přechází na kola

☆ cs.topwar.ru/225540-s-bolshim-opozdaniem-rossijskaja-armija-perehodit-na-kolesnyj-hod.html

Jevgenij Fedorov

9. září 2023

Nyní KamAZ přemýšlí o technologii kapoty. Na fotografii je KamAZ-4385. Foto – Yuri Pasholok

Kola pokroku

Vojensko-technické fórum „Armáda-2023“ se stalo jedinečným odrazem událostí na Ukrajině. Exponáty loňské výstavy z definice nemohly splnit výzvy speciální operace - vojensko-průmyslový komplex měl příliš málo času na reakci. Mezi mnoha trendy akce vyniká vážný posun obranného průmyslu směrem k kolovým platformám. Přesněji řečeno, nápady a koncepty existovaly dlouhou dobu, ale zdá se, že nebyť speciální operace, měly by zůstat v

prototypoch. Nyní se šance na postupnou výměnu drahých a těžkých pásových vozidel za kolová zvýšila více než kdy jindy.

Opožděnou, ale důležitou novinkou je 152mm samohybné dělo Malva. Foto - [Vitalij Kuzmin](#)

Není náhodou, že hlavní novinkou Army 2023 je 152mm dělo Malva. Musím přiznat, že auto se ruské armádě zpozdlilo o 20–25 let. Švédský lukostřelec slouží od roku 2014, francouzský Caesar od roku 2003, nemluvě o československé Daně, která pochází z 80. let minulého století. Pro spravedlnost je třeba připomenout pozdní sovětský 2S21 Msta-K, postavený na čtyřnápravovém podvozku kabiny KrAZ. Plošina i dělostřelecká lafeta se v armádě nikdy neobjevily. Rozpad SSSR ukončil slibný automobil.

Byli jsme jedni z prvních, kdo objevil všechny lahůdky kolových vozidel v Jižní Africe. Třinápravové 155mm samohybné dělo G6 Rhino v místní armádě od roku 1988. V tuto chvíli kromě hlavního nádrž Olifant, pozemní síly Jihoafrické republiky pásová vozidla

vůbec nemají. Ne náhodou lze touhu po kolových vozidlech vysledovat i u Francouzů, kteří tradičně považují Afriku za zónu svého zájmu. Krajina a podmínky Ruska se nedají srovnávat s jihu Afriky, ale masivní přechod na cestování na kolech je jasně viditelný.

Kola místo pásů znamenají mobilitu, relativně nízkou cenu, snadnou údržbu, delší životnost, nízký efekt hluku při pohybu a odolnost proti výbuchům min. Poslední bonus se samozřejmě týká pouze čtyřnápravových vozidel.

Malý majetek pásových vozidel má vysokou manévrovatelnost a nosnost. Jak ukázala speciální operace, poslední dva faktory jsou důležité pouze pro hlavní tanky - pro veškerou ostatní techniku jsou dráhy spíše nadbytečné. Pro pásová vozidla existují také výhody uspořádání. Když jsou všechny ostatní věci stejné, ukázalo se, že vozidlo s koly je vyšší než pásové - to je způsobeno velkým průměrem kol a celkovým odpružením.

Za spíše podmíněnou výhodu lze považovat větší odolnost tratí proti ostřelování. Systémy centralizovaného huštění kol pro vícenápravová vozidla tuto výhodu dlouho kompenzovaly.

Díky speciální operaci jsme si také vzpomněli na zaslouženou „shishigu“. Na fotografii - GAZ-66 MB. Foto – Yuri Pasholok.

Nyní o taktických nevýhodách pásových vozidel v moderních aplikacích.

Pokud se podíváte na mapu fronty, je zřejmé, že konfigurace linie bojového kontaktu je pro ruskou armádu nevýhodná. Přesun záloh k Rusům podél východní části oblouku bude a priori trvat déle než podél jeho západní části, kterou ovládají ukrajinské ozbrojené síly. Nebo je to docela jednoduché – naše armáda musí hledat tankový nosič pro přepravu 152mm samohybných děl, zatímco nacionalisté mají kolová samohybná děla NATO. Ne všichni, samozřejmě, a je jich jen pár, ale samotná skutečnost jejich přítomnosti vás nutí přemýšlet.

To také přispívá k nízkému zdroji tratí. Ve stejné příběhy, a schopnost rychle opustit bojové pozice. S kolečky je to mnohem jednodušší. Díky vyvinutému boji proti bateriím to nyní platí pro veškeré vybavení vyzbrojené něčím silnějším než 14,5 mm kulomet.

Kolové podvozky jsou proto pro armádu „naším vším“. Sestupovat na úroveň jihoafrických pozemních sil nemá smysl, ale rozhodně je třeba najít novou rovnováhu.

Kola pro přední část

Na Army 2023, pravděpodobně poprvé po mnoha letech, bylo jasné, že uspořádání kabiny je kontraindikováno pro nákladní vozidlo vpředu. V první řadě z hlediska údržby a odolnosti proti minám.

Symbolicky v tomto ohledu působí nová rodina KAMAZ pod označením 5385P3/4385 a obrněný vůz AMN-BPN 4X4. Po dlouhou dobu byl hlavním dodavatelem takzvaných taktických nákladních

vozidel pro armádu Miass Ural, ale kapacita závodu zjevně nemůže uspokojit potřeby. Před speciální operací to nedovolili a nedovolují to ani teď.

Různé varianty kapotovaných nákladních vozů KamAZ. Foto – Yuri

Pasholok.

Nákladní vozy Cabover KamAZ měly teoreticky pracovat daleko od nechvalně známé linie bojového kontaktu. Vypadá to, že auta z Naberezhnye Chelny hodlají kompenzovat nedostatek Uralu.

O tom, že závod v Miass nyní nemá zájem o nové produkty (aby splnil státní zakázku), svědčí chybějící premiéry na Army 2023 a permanentní personální problémy na montážní lince. K vyřešení posledního problému byli opakovaně přiváženi vězni z okolních kolonií.

KamAZ byl naopak na výstavě plný novinek, včetně variant tradičních kabinových vozů. Teprve nyní bylo rozhodnuto chatky kompletně zarezervovat a chránit je sítí před drony a kumulativní munice. Sortiment zahrnuje namontované pancéřové sady a také celosvařované konstrukce.

Musel uplynout rok a půl speciálních operací, než se výrobci a stahovači rozhodli zarezervovat vojenské nákladáky. V některých variantách to vypadá nevzhledně a o málo lépe, než co si bojovníci v severozápadní vojenské zóně staví vlastníma rukama. Navíc KamAZ není nejvhodnější pro instalaci pancéřové ochrany - stáří kabiny mluví za mnohé.

Neméně dlouho očekávané než těžké nákladní vozy Malva a obrněné KamAZ jsou pár: 120 mm samohybné dělo Phlox na podvozku Ural a 82 mm minomet Gorse, který byl namontován na KamAZ-4386.

Prosluly také obrněné vozy Spartak, z nichž jeden nese automatický kanón S-60. Ve všech případech průmyslníci realizují návrhy, které byly vynalezeny před několika desítkami let. Je těžké dokonce spočítat, jak starý je koncept „guntruck“ s obrněnou kabinou. Nyní existuje AMN-590911 „Spartak“.

Samohybný minomet "Drok". Foto – Vitalij Kuzmin.

V rozmanitosti kolových vozidel, která jistě potěší, je důvod ke zmatení. Kde je sjednocení?

Na zlaté časy sovětské armády, která měla jasnou řadu vozidel, zřejmě armádní plánovači zapomněli. Bezpečnostní složky přijely do speciální operace se širokou škálou modelů na štábu. To platí zejména pro tuzemské MRAPy.

Počet vozidel podobného účelu, ale s téměř úplnou absencí zaměnitelných součástí, oslňuje oko: „Patrol“, „Typhoon-K“, „Spartak“, „Typhoon 4x4“, Z-STS, „Federal“.

Pár otázek.

Bylo tak důležité vytvořit pro Tygra velkého bratra?

Řeč je o dvounápravových „Typhoon-VDV“ a „Typhoon 4x4“. Poslední dvě auta se ukázala být tak drahá a složitá, že nucená modernizace je dokonce donutila změnit jméno na „Titan“. Tuzemští inženýři našli další výklenek a vklínili devítitunový Athlete mezi Tiger a Typhoon 4x4.

Takové rozptýlení sil a prostředků vypadá obzvláště překvapivě, když jsou ve speciální operaci použity nákladní automobily KamAZ obrněné kmeny a kusy pancíře.

Kabiny KamAZ lze rezervovat různými způsoby. Foto – Yuri

Pasholok

Proč s takovou pozorností věnovanou těžké technice nikdy nenašli náhradu za zastaralé UAZy?

Vozy jsou osvědčené a zasloužené, ale pro normální rezervaci jsou naprosto nevhodné. V Army-2023 bylo hodně „dětí“ – „Sarmat“, „Strela“ a Nižnij Novgorod „Shvabe“ dokonce přivezl obrněný pick-up. Všechno je v pořádku, ale jeho základna není vůbec vojenská z Nivy, což znamená, že s brněním dlouho nevydrží.

A to ještě nemluvíme o zdvojení některých vozidel na kolových a pásových základnách. Například u Army-2023 byly již několik let demonstrovány nosiče ATGM Kornet na platformách Typhoon 4x4 a Tiger. Nyní do dvojice přibyly i pásové BT-3F a Kornet-D1. První je založen na BMP-3, druhý je založen na BMD-4. Stroje, které jsou si zcela podobné v úkolech, které vykonávají.

© Vitaly V. Kuzmin

© Vitaly V. Kuzmin

Proč armáda potřebuje takovou rozmanitost, obecně identických vozidel, zůstává záhadou. Foto – Jurij Pasholok a Vitalij Kuzmin.

Je potěšující, že alespoň na chvíli zapomněli na původně chybnou myšlenku bojových bugin – vozíků otevřených všem větrům. Primární jsou ztráty dělostřeleckou palbou ve speciální operaci a „vojenské kabriolety“ zde nemají místo. To však bylo jasné už před únorem loňského roku.

Kde dál růst?

V první řadě stojí za to podívat se na palubní vybavení. Pro pásová bojová vozidla pěchoty a obrněné transportéry. Ve snaze o nereálný cíl, jak se ukázalo, vytvořit bojové vozidlo pěchoty pro „okřídlenou stráž“, se inženýři usadili na pásovém vozidle. Ukázalo se, že je to přinejmenším velmi drahé, problematické v boji a údržbě.

Kolová platforma pro nadějně BMD může vyřešit mnoho problémů. Pokud ovšem vojenské vedení neponechá v platnosti požadavky na výsadek na padácích.